

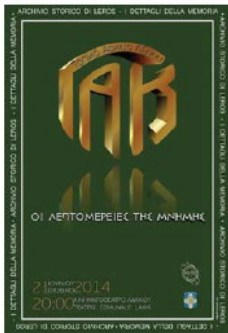

Αφιέρωση για μένα
 η αγάπη, αφέριξη για πάντα η
 νοσταλγία του γαριμμού το όμορφο
 άνοιξη έσα και αργά
 του Κάρπου Παναγιά

ΔΙΗΜΗΡΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΛΕΡΙΩΝ

Χρόνος 38ος • Αριθμός φύλλου 444 • Ιούλιος - Αύγουστος 2014 • Τιμή Φύλλου 3€ • Γραφεία: Αντ. Θεοκάρη & Φλέσσα 60-62 - 185 38 Πειραιάς - Τηλ. - fax 210 4537446

ΓΑΚ - ΤΟΠΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΛΕΡΟΥ ΟΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ

Η εκδήλωση είχε σκοπό να παρουσιάσει, μέσα από τις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των 23 χρόνων λειτουργίας του, την αξία και τη σπουδαιότητα που κατέχει το Ιστορικό Αρχείο της Λέρου για τη διατήρηση της ιστορικής κληρονομιάς, η οποία αποτελεί τη βάση της ιστορικής συνείδησης κάθε κοινότητας.

Γιατί, όπως είπε ο Ίντρο Μοντανέλι, γνωστός ιταλός δημοσιογράφος και συγγραφέας, 'ένας λαός που δε σεβεται το παρελθόν του, δεν έχει μέλλον'. Η σημασία του αποθνήσκοντος τονίστηκε και από το δήμαρχο Μιχαήλ Κόλια, ο οποίος στο χαιρετισμό του υπογράμμισε ότι το τοπικό αρχείο Λέρου υπάγεται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους και εξαρτάται από το Υπουργείο Παιδείας και όχι από το Δήμο Λέρου, ο οποίος εξασφαλίζει τη λειτουργία του, δεν έχει όμως καμιά διοικητική αρμοδιότητα για την επαναλειτουργία του. (Το Αρχείο είναι κλειστό από το Σεπτέμβριο 2013 λόγω της απουσίας ενδιαφέροντος για την ανάληψη θέσης ως υπεύθυνου από υπάλληλους του Υπουργείου Παιδείας)

Με μια σύντομη φωτογραφική διαδρομή, ο γενικός γραμματέας της ΑΙΑΛ κατάφερε να τραβήξει την προσοχή των ακροατών 'για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι', ειδικά τώρα που το Αρχείο είναι κλειστό.

Στην προβολή παρουσιάστηκε το κομψό νεοκλασικό κτήριο, το οποίο φιλοξενεί το αρχείο καθώς και τη δημοτική βιβλιοθήκη και την αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου, το οποίο αναγέρθηκε το 1899 από τον **Τσιγαδά Παπά**.

Παρουσιάστηκαν επίσης οι τρεις αίθουσες που στεγάζουν το Αρχείο με ράφια γεμάτα πολυάριθμα έγγραφα, και ένα ντουλάπι εποχής που φιλοξενεί ένα πολύτιμο εύρημα, τα 380 σχέδια κτιρίων τα οποία κατασκευάστηκαν στην Λέρο κατά τη διάρκεια της ιταλικής κατοχής.

Ακολούθησε η εξιστόρηση της ίδρυσης του Αρχείου, η οποία ξεκίνησε το 1988 μετά από αίτηση του καθηγητή **Μανώλη Ήσυχου** προς τα Γ.Α.Κ. την εποχή που ο ίδιος ήταν υπεύθυνος του Πνευματικού Κέντρου,

το οποίο μόλις είχε ιδρυθεί (1987).

Το αίτημα ικανοποιήθηκε το επόμενο χρόνο. Η ίδρυση του Αρχείου κοινοποιήθηκε στον τότε δήμαρχο **Γιάννη Αντάρτη** και δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα της κυβέρνησης το Μάιο του 1991.

Η σύντομη παρουσίαση των χώρων και της ιστορίας του Αρχείου από το Γ.Γ. της ΑΙΑΛ αποτέλεσε μια εισαγωγή για την ανάδειξη της σημασίας του για την πνευματική και πολιτιστική ζωή του νησιού, του οποίου αποτελεί ένα βασικό σύμβολο. Ακρβώς η ιδέα αυτή αναπτύχθηκε στις παρεμβάσεις ομιλητών, οι οποίοι ανέλαβαν τη διαχείριση του αρχείου από την ίδρυση του ως σήμερα.

Τις παρεμβάσεις εικονογράφησαν μερικές δημοσιεύσεις, άρθρα και αφίσες από το υλικό του αρχείου, σχετικά με τις πρωτοβουλίες του κάθε υπεύθυνου, παράλληλα με τις κύριες του φορέα, δηλαδή στην καταλογογράφηση, στη συγκέντρωση και στη διατήρηση του αρχαιολογικού υλικού, και τέλος στις αναζητήσεις των ερευνητών.

Ο υπεύθυνος της δημοτικής βιβλιοθήκης **Δημήτρης Σταμπόλος** στην παρέμβασή του μίλησε για τον πρώτο υπεύθυνο του Αρχείου (1991-2001), τον φιλόλογο **Μανώλη Ήσυχου**. Παράλληλα με την παρουσίαση της βιογραφίας του, υπογράμμισε τον όγκο των δημοσιεύσεων του, τον καθοριστικό ρόλο του στην ίδρυση του Αρχείου, παράλληλα με την ίδρυση της δημοτικής βιβλιοθήκης και του ιστορικού και εθνογραφικού μουσείου στον Πύργο Μπελένη.

Ακολούθως μίλησε ο καθηγητής **Δημήτρης Κωστόπουλος** ο οποίος παρουσίασε τη συμβολή του στη διεύθυνση του Αρχείου από το 2002 έως το 2009 υπογραμμίζοντας πέρα από τις δημοσιεύσεις και τα συνέδρια, την προσπάθεια κυρίως αποκατάστασης και συντήρησης των χώρων και του αρχαιολογικού υλικού, τα οποία βρίσκονταν σε ιδιαίτερα κακή κατάσταση μετά από δύο χρόνια μη λειτουργίας του αρχείου μετά το θάνατο του προκατόχου του.

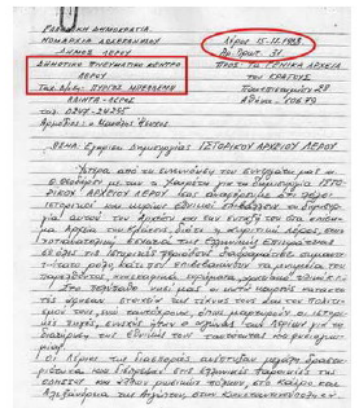
Στη συνέχεια, εκ μέρους του **Κώστα Ασλανίδη**, ο οποίος δε στάθηκε δυνατόν να παρευρεθεί, μίλησε η

κα. **Ουρανία Καράλη** η οποία παρουσίασε το έργο του από το 2009 έως το 2012. Ιδιαίτερα έμφαση έδωσε όχι μόνο στις δραστηριότητες που διοργανώθηκαν, αλλά και στην ψηφιοποίηση του αρχαιολογικού υλικού καθώς και στο άνοιγμα του αρχείου στους μαθητές και το κοινό, συνεχίζοντας την πολιτική των προκατόχων του.

Οι παρεμβάσεις ολοκληρώθηκαν από την **Σιμελά Κινεβιζίδου** η οποία μίλησε για τη δική της σύντομη παραμονή στο Αρχείο από το 2012 έως το 2013. Αναφέρθηκε στις εργασίες νέας καταλογογράφησης και επαναδιάταξης πολλών αρχαιολογικών πηγών, παράλληλα με τις επισκέψεις πολλών ερευνητών και τις δραστηριότητες έρευνας και δημοσιεύσεων.

Ακολούθησε η παρέμβαση της προέδρου της ΑΙΑΛ **Τατιάνα Φερνάν**, η οποία παρουσίασε τις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με το Αρχείο

ήδη από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Συλλόγου.

Αρχικά τη διάλεξη με θέμα την ιταλική αρχιτεκτονική στο Λακί, η οποία πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι του 2010 από τον **Δημήτρη Κωστόπουλο** στο εκθεσιακό κέντρο 'Αλευρόμυλος' στο Μπρούζι. Στη συνέχεια τη διάλεξη με θέμα την τουριστική προβολή των Δωδεκανήσιων από το 1913 έως το 1940 με εισήγηση του **Κώστα Ασλανίδη** και προβολή ενός 45λεπτου βίντεο, καθώς και την προβολή της ταινίας 'Τα κανόνια του Ναβαρόνε' μαζί με μια σύντομη ιστορική εισαγωγή από τον **Δ. Κωστόπουλο** ο οποίος υπογράμμισε ότι η ταινία είναι εμπνευσμένη από τη Μάχη της Λέρου.

Τέλος, την προηγούμενη χρονιά, στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, πραγματοποιήθηκε έκθεση στο αίθριο του δημοτικού σχολείου στο Λακί με θέμα τη ρασιοναλιστική αρχιτεκτονική του Λακκιού. Παρουσιάστηκαν 200 εκθέματα με σχέδια και φωτογραφίες εποχής, ενώ στα εγκαίνια της έκθεσης παρουσιάστηκε το βιβλίο 'Saluti da Lerós', το οποίο εισάγει τον επισκέπτη στην ιστορία της ρασιοναλιστικής αρχιτεκτονικής του νησιού, η οποία μένει ακόμα να επανεκτιμηθεί.

Κλείνοντας την εκδήλωση, ο γενικός γραμματέας της ΑΙΑΛ, μετά από τις ευχαριστίες, εξέφρασε την ευχή ότι η ευαισθητοποίηση των κατοίκων και των επισκεπτών, την οποία είχε στόχο η εκδήλωση, να αποτελέσει ένα ισχυρό μήνυμα προς την κατεύθυνση της επαναλειτουργίας του Αρχείου, με σκοπό να δοθεί στον τοπικό πληθυσμό για να το χρησιμοποιήσει ως μέρος συλλογικής ιστορικής μνήμης, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος οριστικής κατάγησης του Αρχείου από τα Γ.Α.Κ. όπως ανέφερε και ο **Δημήτρης Κωστόπουλος**, με άμεσο κίνδυνο να χαθεί για το νησί η ιστορική κληρονομιά που του ανήκει.

Μετά από όσα έκανε για την ίδρυση του Αρχείου, θα τρίξουν τα κόκαλα του **Μανώλη Ήσυχου**...

enzo b.
 Φωτογραφίες του Νίκου Νταλογλου